

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnilstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo **naročbo**, stare gospode naročnike pa, katerim je **potekla** koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o **pravem času** ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Kriza.

Na Dunaji 30. maja.

Oblak, katerega smo omenili koncem zadnjega poročila, pričaral je na parlamentarno obnebnje prof. **Süss**, ker je v odboru carinskem stavil predlog, katerega so se poprijeli Poljaki, tako pa stopili v opozicijo proti ministru-rojaku pl. Dunajevskemu in kabinetu Taaffejevemu. Položaj je postal zamotan, ker gospod pl. Dunajevski izjavlja, da se niti za dlako ne odmakne od tarifa, ki ga je bil glede na petrolej dogovoril z ogersko vlado, in ker se s finančnim ministrom zlega ter za solidarno ima cela vlada. Poljski klub tedaj z Nemci, proti grofu Taaffeju in pl. Dunajevskemu! Ostala desnica pa ne more za neosnovano zmatrati postopanje Poljakov in tako je sedaj na križpotu; ali iti s Poljaki za Süssovim predlogom ali ne; v vsakem slučaju relativno dobra vlada Taaffejeva visi na tenki niti, razloček je mej jednim in drugim ravno v tem, kako bi jeden ali drugi pot uplival na bodoči kabinet. Desnici mora vsaj pred očmi biti, da za gro-

fom Taaffjem ne pride kdo, ki bi se še manj oziral na program desniških strank. Ta čas je toliko znano, da Poljaki ne morejo za gospodom pl. Dunajevskim, če nečejo za dolga leta uničiti najzdatniši svoj obrt, petrolejski, da pa na drugej strani vlada neče zanikati, kar je predložila. Položaj je po tem jako kočljiv in ne ve se še, kako rešiti hipoma zastavljeno vprašanje.

Vprašanje se tiče carine na petrolej. V sedanjem tarifu je petrolej, ki se uvaža k nam čez mejo s carino obložen po treh položkih in sicer 1. rafinovani petrolej z 12 gld., 2. lahki surovi petrolej z 2 gld 50 kr. in 3. težki surovi petrolej z 2 gld. 37 kr. Madjari so se sicer petroleja zvičajno uravnali tako, da pod imenom teškega surovega petroleja uvažajo že destilovan le malo zamešan petrolej in to v tako obilnej meri, da preplavljajo ves drugi petrolej, bodi ameriški, bodi gališki. Mesto da bi plačevali 12 gld., plačujejo le 1 gld. 37 kr. carne. S tem pa ne okvarjajo le Galicije, nego tudi finance naše državne polovice. A ide še v tretje. Petrolej je obdavkovan s 6 gld. 50 kr. na stot in ta davek se plačuje tam, kjer se rafinuje. Ogri so v Pešti in na Reki napravili velike rafinarne, kjer se kavkaški petrolej čisti in razpošilja po Cisilaviji. Mi petrolej žgemo, Ogri pa spravljajo davek, ker se je petrolej čistil pri njih.

Naša vlada je za bodočo pogodbo dosegla le toliko, da bi Madjarom bilo plačati na vsak stot težkega petroleja 41 kr. več, kakor dosedaj. Pod tem imenom pa, kakor rečeno se dovaža kavkaški polunečisti destilat. Ta koncesija je tako nična, da Madjarom ne dela kvare in gališkemu petroleju ne korist.

Oglasil se je torej prof. **Süss** ter predlagal, da bi v bodoče za petrolej bila le dvojna carina, namreč za rafinad 12 gld. in za ostali uvažani nerafinovani petrolej 11 gld. 25 kr.

Na stran tega predloga so stopili Poljaki, ako ravno je očitvidno, da je ta predlog pretrd in da le dokazuje, „kam pes taco moli“. On je tako zasukan, da ga Madjari skoro ne morejo odobriti, da se z njim hoče le desnica razkrojiti, Poljake privabiti k levici! Vlada bi padla, a po tem padci bi

nine. Premnoge bolnike muči misel, da jih nekdo neprestano spremlja, jim nastavlja zanjke ter si na vso moč prizadeva osramotiti in uničiti jih. V možganih běšinskega graščaka pa je prevzel posel takega preganjalca cel roj mešanov z županom na čelu. Gospod doktor misli je, da bi bilo najbolje, ako se na videz sprijazni s to fikšno idejo.

— Ali gospod Drtina, morebiti delate mu krevico! kolikor jaz poznam župana, ni tako zloben človek, deje doktor laskavo.

Pacijent odskoči, kakor da je zasikala poleg njega kača. Šop las na čelu naježil se je čudno, iz očij se mu je zabliskalo, a iz odrevenelih ust usul se je krik:

— Ah, tudi v družbi? Torej tudi vi ste člen v lopovskem lancij, s katerim se mi zadržuje grlo? Ali ste vi podkupljeni za veliko kovarstvo? Ej! vsi doktorji so na njihovi strani, menda pod geslom: svoji k svojim! Goljufija! . . . Stiskaje pesti, škripaje z zobmi letal je kakor besen po sobi.

Dr. Horlivy osvešččen je bil, da njegove besede neso dosegle zaželjenega smotra. Zatekel se je tedaj k drugemu sredstvu. Seže pod pazduho po močan plašč ter začne iaskavo: — Gospod Drtina, resnično vi ste zelo bolni. In kak propih je tu! Ali bi ne hoteli tega plašča — —

trebalo poiskati drugega lajšega predloga, s katerim bi se skušali sprijazniti tudi Madjari. Zato se ukrepa, da bi bilo za Poljake in desnico boljše, če se klubi desnice sami dogovorijo o takej carini na petrolej, da ne bode kvarljiva poljskemu obrtu in se bodo z njo zadovoljili tudi Madjari. To bi si doseglo, če bi desnica v sklepanji o nagodbi delala vzajemno. Madjari bi pa tudi odstopili, ker vidijo, da je na vsak način večina avstrijskega parlamenta proti sedanjej predlogi.

Naravno, da gospod pl. Dunajevski ne bo smel ostati pri svojej sedanjej misli, kakor da ni možen nikakeršen upor proti Madjarom. Če ne on, mašel se bo pač kdo drugi, ki bode terjatve državnozborske večine boljše zastopal.

Bodočnost navstalega vprašanja nikakor ni jasna. Odločuje se z njim eksistenca sedanjega kabineta in vse, kar je z njim v zvezi. Da se zavoljo tega razpusti državni zbor, je mogoče, a ni verjetno. Jedno je pa jasno. Da je struna sedaj tako napeta, zakrivila je vlada, ker je dogovore o nagodbi imela z ogersko vlado, ne da bi vprašala, kaj mislijo stranke, njena podpora. A čas je prišel, da ima parlament besedo in pokazale so se posledice. Morda bode taka skušnja obrodila še dober sad.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 29. maja.

Gospodska zbornica imela je včeraj sejo in v njej je pokazala, da po njenih žilah teče še gorka kri. Odkar ni več tako srečna, da bi v njej kraljevala nemška ustavoverna večina, opisujejo jo levičarski listi, kakor da bi hirala za sušico in bila jednaka pokopališču s slavnimi imeni na spomenikih. Ako tako očitanje sploh nikdar ni bilo umestno, od včerajšnjega dne mora biti vsakdo uveren, da v zboru duševnih in gmotnih naših veljakov pod politično treznostjo tli iskra mladostnega naidušenja, katera se razplameni, samo da je prilika prava. Bila je na dnevnem redu postava o črnej vojski in pri tej priliki je izustil grof Belcredi govor, ki je vzbudil v zbornici viharen odmev, sijajen odgovor napadu oholih Madjarjev in velemogočnega pl. Tisze na avstrijsko vojsko v aféri

Ni odgovoril. Zvižča bila je gospodu doktorju gotovo najslabša stran.

Ko je Drtina ono za blazen del ljudstva morda koristno, a sicer jako neugodno obleko opazil, razjezil se je kakor bik v španjskem amfiteatru o pogledu na rudeče sukno.

— Tako?! vsikrične od jeze se peneč. — Vi si upate mene zaznamenovati za norega . . . v moje lastni hiši? Tam so vrata . . . razumete? Ali počakajte trenotek, pokazal vam bom propih, ki bo vas in vaš plašč odnesel v zrak . . . Pri tem seže po zaružavele samokrese na zid.

Dasi so bile zadnje besede bolnikove izgovorene v nerazumnem krik, vendar je dr. Horlivy iz njegovega kretanja spoznal ne preveč ljubeznivo smer omenjenega propiha, zato se je raje umaknil do vrat. Ta pa se v tem trenutku odpro in notri vstopi rudeče človeče z zlobnim posmehom v obrazi in z rokavoma do laktij zavihanima. Stal je po doktorjevem nalogu na hodniku ter čul po gospodarjevem nemiru, da je prišel določeni čas.

Takoj skoči dr. Horlivy za svojega zaveznika ter ga nagovarja iz svojega zatočišča, da brzo zgrabi. „Preje nego doseže samokrese!“ dodá s stratežnim tankovidom. A bojnemu slugi upal je, stoječemu nasproti gospodarju iz oka v oko, pogum. Obrne

LISTEK.

N o r e c.

(Češki spisal Sv. Čech, preložil Osamélec.)

(Dalje.)

Ko norec to opazi, odtegne mu naglo roko in izbulivši oči vsikrikne:

— Kaj delate? Čemu mi tipate roko?

— Bolni ste, gospod Drtina, odgovori dr. Horlivy resno — jako bolni.

— Jaz — bolan? šepče běšinski gospod s strahom. — Jaz da sem bolan? Po čem sodite to, gospod? Hm, bolan. Mogoče, kako bi tudi človek ne zbolel v tem neprestanem razdraženji in nemiru. Verujte, da dan in noč premišlujejo, kdé bi mi kakega zlodeja napravili, da z vso silo delajo na to, da me oropajo imena, časti in vsega. Gonijo me kakor jelena v gospodskem lovu in dočakati že ne mogo trenutka, da me vidijo poraženega, uničenega pri svojih nogah. To pa vse po nauku onega zlodejevega mestnega župana, po čegar črni duši milijon vragov koperni.

Dr. Horlivy spoznal je iz teh čudnih besed fikšno idejo, ki je bila uzrok duševne bolesi Drti-

s pokojnim generalom Hentzijem. Zlasti konečne besede, ki jih je sloveči naš državnik izpregovoril, pozdravljala je zbornica z demonstrativno pohvalo. Bile so te-le: „Naše občinstvo je že tolikrat dokazalo, da je pripravljeno žrtovati, da treba le prepuščati je svojemu čuvstvu in ono bode domoljubno razumelo to postavo. Dično je za to zbornico, dično za vsakega avstrijskega domoljuba, če ima visoko spoštovanje do naše vojske, ker je trdnjava proti vnanjemu sovražniku, živa šola žive državne misli. Dično pa je tudi za zbornico, dično za vsakega avstrijskega državljana, če nikdar ne zabi, da duh, ki veje v tem velikem vojskinem telesu, je duh vkupne časti, vkupnega gojenja zvestobe do cesarja, da ta duh daje trdnjavi vrednost, državnemu čuvstvu plodno moč, da je on najplemenitejšje izražen z vernim in pobožnim spominom na nesamopridno smrt junakov. (Burna, demonstrativna pohvala. Vsa zbornica je vzganena.) To so nerazrušne sponse, ki držijo spojen mogočni stvor, in dejal bi z znanim državnikom, da je „hujši kot zločin, ker je pogrešek,“ razklepati te sponse. (Dobro! Dobro!) Vse, kar dajo postavbe, budget za vojsko, in bodi to dano še tako radovoljno in obilno, dano je brez hasni, celo popolnem je napravljeno, če se duh vojaški ne obvaruje razpadanja. (Burno odobravanje), če se on ne goji in čuva z nežnostjo prave domovinske ljubezni (Dobro!) Visoka zbornica! V tem zmyslu, ob jednem kot znak spoštljivosti za blagega duha vojske, odobrite, prosim, načrt postavbe! (Splošnje, dolgo, burno odobravanje.) Z veseljem zabeležujemo, da je tako srčno ovacijo za vkupnost naše vojske in širše domovine vzbudil veliki naš, slovenski strani. Apostrofa je veljala ogerskemu ministerskemu predsedniku, ki je Ugronu na interpelacijo tako odgovarjal, kakor bi smrt generala Hentzija, ki ga je sam cesar poslal proti mažarskim upornikom, bila greh, a ne zasluga za državo. Grof Rib. Belcredi je včeraj zadostil razžaljenej časti naše vojske, a storil tega ni brez dotike z najvišjim poveljnikom njenim. Zato je malo verjetno, da bi bil plem. Tisza odgovoril po volji cesarja, kakor je zatrjeval. V katerem taboru je Avstrija, dokazuje se znova in merodavni krogi vsaj ne bodo prezrli, kakšna sad zori pod dualizmom in popustljivostjo avstrijske vlade nasproti ogerske. Za uporabo tega spoznanja je baš sedanji čas ugoden. Za mizo mnogovrstnih privilegijev je Madjaru, rojenemu šovinistu in grabežu, težko biti ponižneen, lojalnen. Tudi z drugimi je včeraj gospodska zbornica odkrila svojo toploto. Skoro brez ovinkov — zakrivil jih je nekaj le vitez Schmerling v ime levice s svojo platonično kritiko — je zbornica soglasno in brez premembe potrdila postavbo o črnej vojski v drugem in tretjem branji. Da postavba ni brez nedostatkov in udarcev za blagor narodov, to se je naglašalo tudi mej našimi „pair-i“. Grof Belcredi je jasno izpovedal, da bi ne hotel glasovati za to predlogo, ko bi vsaj za pet let bil gotov, da ne bode vojne, da bode zlasti v Avstriji mir. Tako gotovo pa ni, narobe kažejo znamenja, da se bližamo bojevitim dnevom.

Zbornica poslancev ima sedaj vsak dan

se malo nazaj in zašepče: — krivice mu ne smete storiti, gospod doktor! kaj pa, če me spodi ali toži? ...

— Niti lasu mu ne bom skrivil! Saj delamo samo v njegovo korist. Spoditi vas ne more ali tožiti — preje vas bo potem obdaril! nagovarjal je doktor.

— No, doktor to že ve, tolažil je Vojteh glas vesti ter stopil pogumno naprej, pri čemer se je dr. Horlivy z nalogo rezerve umiril.

Mej tem snel je Drtina samokresa ter ju držeč v vsaki roki po jednega nameril na doktorja proti vratim. A opazivši mej tem Vojteha pred saboj, presenetil se za trenutek.

— Prosim te, Vojteh, pelji tega človeka ven! Pelji ga, stori mi to ljubav — sicer bo hudo! reče konečno.

Nežna prošnja Drtinina omajala je z nova sluge naklep. Obrnivši se na pol k doktorju, pogledal je zdaj nanj, zdaj na gospodarja, vihaje si pri tem rokave. Gotovo je premišljeval, na kom izmej dvojice, bi pokazal svojo telesno moč.

Na srečo ni dolgo trajal mučni doktorjev položaj mej zasukanimi rokavi in napetima samokresoma. Rešil ga je iz njega sam Drtina, razjezivši

sejo, kar v sedanji vročini ni baš prijetno. Včeraj in danes se je nadaljevala razprava o postavi za zavarovanje delavcev proti nezgodam. Pri §. 1 se je vnel boj o vprašanji, katere delavce naj obsega zavarovanje, vprašanje, ki je že v generalnej debati obetal živ podroben razgovor, ker je manjina bila za to, da se v predloženo postavbo vzprejmo tudi obrtniški in kmetijski delavci. Razprava o tem je bila pričela že v predzadnji seji, trajala včeraj vso sejo in uspeh pokazal se je še le danes, ko je k §. 1 bil odoben le dodatek dr. pl. Bilinskega v alineji 2, rekše: „Pri gradnji pritličnih stavb za stanovanje in gospodarstvo na kmetih ni dolžnosti zavarovanja, če imajo pri tem posel le stavitelj, njegovi domači ali drugi prebivalci iz istega kraja, ki gradnja nima za svoj obrt.“ A odobrila se je vendar resolucija manjine, da se vlada pozivlje, naj predloži načrt, da bodo proti nezgodam zavarovani tudi obrtniški, kmetijski in gozdarski delavci. Danes so še bili obravnani in odobreni §§. 2, 3, 4 in 5 predloge, ne da bi bili kaj bistveno premenjeni.

Volil se je včeraj tudi namestnik za komisije državnega dolga in sicer poslanec grof Berchtold, ki ni član nobenega kluba. Klub Coroninijev, ki mandata ni hotel, tudi ni volil. Tako tudi ni volila kluba opozicije. S tem bi bila afera odpravljena, a nadejati se je, da jo levičarji pri prvej priliki pogrejejo. Za sedaj jo je zakril oblak, ki se je prikazal zavoljo carine na petrolej, nanj se z zaupanjem ozira levica.

Madjarska oholost.

Madjari so naredi, ki v Evropi nima niti sorodstva niti simpatij. Velika, neobrazložena sreča, ki je zadnja leta spremljevala njih politiko in iz te sreče izvirajoča madjarska oholost in nebrzdani šovinizem pa je nedostatek simpatij izpremenil na vse strani v odkrito sovraštvo in preverjeni smo, da bi vsa Evropa rokami ploskala, ko bi kdo Arpadovim potomcem iz njih rudečih hlač iztepel preobilno papriko.

Kdor pa tacega čuvstva še nema, priporočamo mu, da čita večerni list „Pester Lloyd“ z dne 29. maja t. l. V njem nahaja se uvodni članek, ki je pisan tako nesramno, s tako uprav madjarsko aroganco, da mora razburiti še tako hladnokrvnega človeka. Da nismo bili včeraj zaplenjeni, priobčili bi ga bili vsega, tako pa si ne upamo, kajti tiskovna svoboda v Budimpešti in v Ljubljani sta precej različni.

Rečeni članek prav podlo in brez uzroka napada nadvojvodo Albrehta in to povodom njegove napitnice v Serajevem. Mi smo nadvojvode Albrehta govor prav pazno čitali, a nismo našli niti besedice, ki bi opravičevala nekvalifikovani napad, ki mora po vsej Avstriji, zlasti pa mej vojaki, ki so tako iskreno udani našemu maršalu vzbuditi globoko nevoľjo. Potem pa pride na vrsto grof Belcredi in to zaradi govora v gospodski zbornici o aferi generala Janskega. Grof Belcredi osiplje se z raznimi madjarskimi ljubeznostmi. Njegov govor je ali neumnost ali pa impertinencija, on sam pa po mnenju madjarskih šovinistov član one reakcijske svojati, ki je razširjena po vseh deželah in se ni ničemur

se nad nebržižnim služabnikom: — No, kaj bo osel?! Ali se ga bojiš? Ali te naj s korobačem prisilim?

Mej tem pritegnila je ta nova razžalitev véso sluginega naklepa na stran gospodarju neprijazno. Na jedenkrat ležala sta oba — mimogrede omenjeno nenabita — samokresa na tleh, in gospod Drtina raztezaval se je poleg njih. A še na zemlji bil se je ljut boj. Blazni bolnik branil se je z vso silo blagodarnega plašča, kojega mu je hotel doktor s pomočjo svojega zaveznika obleči. Konečno oblekel mu ga je vender-le. Da, zdravniška jeza udušila je v dru. Horlivem vsako milosrdje v toliki meri, da je svojemu pacientu, ko ni hotel nehati kričati „vragi, lopovi, razbojniki“, z lastnim robcem usta zamašil. Na to dá oslabele žrtvo, ki je še vedno breala in čudno očesi vrtila, odnesti na ogromno posteljo v ozadji sobe.

Baš sta zagrnula zastore, ko se odpro vrata in stopi v sobo vitka, krasna devotka v črni obleki. Ozira se s krasnim očesom, pod njim na bledem lici lesketali sta se dve solzi.

— Kaj se godi tu? Kde je moj otec? vpraša plačno.

Mej tem opazi doktorja in brzo otre si s krasnega lica solzi in pogladi goste lase. (Konec prih.)

priučila in ničesar pozabila. Grof Belcredi da nema nobene prednosti dobrega vojaka, pač pa vse hibe slabega politika in njegov govor je stokrat neprevidnejši, breztaktnejši in obsodbe vreden, nego generala Janskega demonstracija na pokopališču v Budimu.

In tako se dalje v članku grof Belcredi omevava z raznimi psovkami, gosposki zbornici se zaradi njenega odobravanja očita „duševna omejenost“ ter svetuje se jej, naj bode v bodoče previdnejša, da ne bode dražila Madjarov, ki so jedina trdna podlaga monarhiji. Sicer izzval se bode boj, ki bode ves madjarski narod našel zjedinen, boj, v katerem ne bode nobenega zmagovalca, ampak samo nekdo zmagan — monarhija!

Nedoumno nam je, kaj je napotilo Madjare, da pišejo tako oholo, razžaljivo in da se bahajo, da so oni jedina trdna podlaga monarhiji, kakor bi bili pozabili, da l. 1848 neso baš monarhiji v korist postopali, kakor da bi ne znali nič več o neki Klapkovi legiji in o pogajanju s Prusi.

Znamenito pa je in zapomniti si treba, da nekateri nemški listi vsaj glede Belcredijevoga govora z Madjari trobijo v isti rog, kajti „similis simili gaudet“, znamenito pa je tudi to, kolka strast je nakupičena za kulisami dualizma. Sedaj, dokler vlada mir, to še ni opasno, a kaj bode potem, kadar bomo zapleteni v kako vojno? Vsak, kdor je čital omenjeni članek, in teh bilo je ogromno veliko, stavlja si je to vprašanje, vsak trezno misleč sestavlja si je pa tudi primeren odgovor, ki pa ni bil baš tolažljiv.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 1. junija.

„Czasu“ se brzovjavlja z Dunaja, da je položaj zaradi carine na petrolej jako napet. Vlada nekda neče dopustiti, da bi se kaj premenil carinski tarif. Poljaki pa hočejo vsekako, da se premeni da bode ugodnejši za Galicijo. Poljake bode podpirala levica, ki je že v državnem zboru stavila nek za Poljake ugodnejši predlog. Poroča se, da se je začela ministerska kriza. Odstopil ne bode le jeden sam minister, ampak vsi. Najbrž izvira ta vest iz vladnih krogov in ima namen le pritiskati na desnico.

Czanady je ogerskega ministerskega predsednika interpeloval, kaj misli vlada storiti, da se odpravi Hentzi-jev spomenik, grof Albert Apponyi pa, kaj misli vlada storiti, da se naredi konec mnenju vojaških krogov, da se vojski ni treba ozirati na ustavo. Kakor se vidi, afera zaradi Hentzi-jevoga spomenika še ne bode hitro končana. Nadejamo se, da bode odločilnim krogom začela presejati madjarska oholost in bodo spoznali, da se je treba bolj ozirati na Slované.

Vnanje države.

Sultanov adjutant, viceadmiral Solejman paša, prišel je z velikim spremstvom v Cetinje, da izroči črnogorskemu knezu nišani-imitiazski red. Črnogorci so mu pripravili slovesen vsprejem.

Srbskeji vladi je „Učeno društvo“ trin v peti, ker večina njegovih članov pripada opoziciji. Dolgo je premišljevala, kako bi razpustila to društvo. Nazadnje si je izmislila, da je predsednik društva mnogo društvenih novcev poneveril. Proti predsedniku začela se je sodnijska preiskava, ki se pa tako pristransko vrši, kakor je le v Srbiji mogoče. V nedeljo prišla je policija v društveno hišo, naznanila, da se razpusti društvo ter zahtevala, da se jej izroči blagajnica. Kuratorij se je branil izročiti blagajnico ter se skliceval, da se je „Učeno društvo“ osnovalo s kraljevim ukazom in se more tedaj razpustiti le s kraljevim ukazom. Kuratorij prosil je za avdienco pri kralji, da se pritoži proti vladi. Pritožba najbrž ne bode nič koristila.

Dunajski dopisnik poroča v „Times“ pogovor, katerega je nekda imel nek Anglež s srbskim ministerskim predsednikom Garašaninom o balkanskem vprašanju. Srbski ministerski predsednik se je izrazil, da evropske vlasti neso dovolj poučene o balkanskih razmerah, samo Rusija ima o vsem dobre informacije. Rusija dobro ve, kaj jej je treba, in je skrbno proučila balkanske države, da se v mejnarodnih zadevah, ki se tičejo teh dežel, ž njo nikdo meriti ne more. V poslednji vojni posluževali smo se avstrijskih in ruskih zemljevidov; prvi nam neso dosti koristili, poslednji so pa bili tako natančni, da si iz njih lahko natančno posnel vse podrobnosti kakega kraja. To gotovo ni nič veselega za Srbe, ki vedo, da od Rusije nima ničesar pričakovati. Več let se je srbska politika ravnila po želji Rusije, Srbija se je bojevala na ruske strani, nazadnje jej je pa Sanštetanski dogovor dal dobro lekcijo. Tedaj bi bila Rusija lahko dosti pridobila za svoje zaveznike, ne pa samo drobtine. Vse, kar je dosegla Srbija, dal jej je Berolinski kongres in pomoč Avstrije. Naravno je tedaj, da se je Srbija začela

opirati na Avstrijo, ker se je preverila, da je jej je dobra sosedka. Večkrat se je trdilo, da je Avstrija Srbijo našuntala, da je začela boj z Bolgari. To pa ni res. Dunajska vlada si je vedno prizadevala, da bi odvrnila vojno. Ko se je začela vojna, pa Avstrija iz prijaznosti Srbije ni ovirala in zato so jej hvaležne vse stranke v Srbiji. O srbsko bolgarskih razmerah izjavil se je Garašanin, da nikdar neso bile posebno prijazne. Nova vojna mej Srbijo in Bolgarijo pa ni verjetna, ker obe državi potrebujeta miru.

Praske mej grškimi in turškimi četami ponavljale so se do 28. maja. Po uradnih poročilih imajo Turki 180 mrtvih. Grki pa nekda še več. 300 vjetih Grkov pripeljali so v Solun.

Ruski minister vnanjih zadev Giers še ne pojde nekaj tednov v toplice Franzensbad. Nekateri mislijo, da je svoje potovanje odložil, ker se utegne v kratkem v Bolgariji kaj pripetiti, zaradi česar je treba, da Giers ostane v Peterburgu, da dogodki zopet ne prežite ruske diplomacije. Zlasti Rusi čakajo, kaj bode sklenilo bolgarsko sebranje. Ruski listi trdijo, da volitve za vlado neso tako ugodno izpale, kakor poročajo oficijalna poročila in je tedaj mogoče, da bode sebranje vrglo sedanjo vlado. Ko bi pa vlada res imela tako večino, kakor trdijo bolgarska vladna poročila, se pa v Rusiji boje, da ne bi knez proglasil se kraljem.

Denarne zadrege bavarskega kralja se vedno hujšajo. Ker kralj neče slušati svetov ministrov, da bi bolj varčno ravnal, bode se najbrž moral vladarstvu odpovedati. Kakor se govori, skljiče se v kratkem deželni zbor, da mu vlada naznani odpoved kraljevo.

Budgetna komisija francoske zbornice je bila sklenila, da se letos ne dovoli budget za bogočastje, ampak naj se hitro loči cerkev od države. Ko je minister Goblet komisiji razložil, da se takoj ločitev izvesti ne da, ovrгла je komisija prejšnji sklep in začela razpravljati budget za bogočastje.

V pruskem deželnem zboru bila je v soboto burna debata o vladnej predlogi, da se dovoli 100.000 mark za ustanove nemškimi dijakom, kateri se zavežejo, da bodo služili v poljskih pokrajinah, in 50.000 za ustanove nemškimi učencem v vzhodnih provincijah. Poljaki so ugovarjali, da ta predloga nasprotuje ustavi, ki zagotavlja enakost vseh državljanov brez ozira na narodnost. Prusija pa zmatra Poljake za državljane druge vrste. Predlogo je zagovarjal naučni minister Gosler. Poudarjal je, da se s tem hoče utrditi nemški jezik v vzhodnih provincijah, katerega izrivajo Poljaki. Poljska družva so ustanovila razne ustanove za povzdigo poljščine, tedaj se mora tudi kaj za povzdigo nemščine storiti. Za predlogo so se izrekli konservativci in narodni liberalci. Poslednji vidijo v njej dobro sredstvo za germanizacijo. Katoliški centrum se je odločno izrekel proti predlogi. Posebno odločno sta jo pobijala Windhorst in Schorlemer. Poslednji je trdil, da predloga mora vzbuditi veliko razburjenje. Vzgojila bode samo „streberje“ in denuncijante. Zbor je potem dovolil to svoto, razen tega pa 200.000 za pomnoženje šolskega nadzorstva, 450.000 za nove nemške šole in 2 milijona za šolske zgradbe v poljskih pokrajinah.

Angleški parlament bode kmalu odložil svoje zborovanje. Hicks-Beach predlagal je namreč v zbornici, da se zborovanje odloži, ker vlada le igra s parlamentom in deželo, da bi se obdržala na krmilu. Gladstone vedno suče, preminja in zavija irsko predlogo, da bi se le sam obdržal. S svojim predlogom je mislil Hicks-Beach, ki je bil član prejšnje konservativne vlade, vladi delati neprijetnosti, toda se je zmotil. Vlada je že sama želela, da se kmalu odloži zasedanje, zato je naznanil, ko je poprej Gladstone še zavračal suničenja Hicks-Beachova, Harcourt, da bode vlada priporočala kraljici, da se zborovanje odloži do jeseni, Hicks-Beach hotel je sedaj umakniti svoj predlog, a zbornica se je s 405 proti 1 glasu izrekla proti temu, da bi se predlog umaknil.

Dopisi.

Iz Varšave 26. maja. [Izv. dop.] Boj, ki ga bide Bismarck proti Poljakom, je v obče znan; srditost, s katero hoče vse zatreti, kar je poljskega in sploh slovanskega, tudi ni nič novega; toda neslišano, da neusmiljeno proganjanje vseh Poljakov, ki neso Bismarckovi poddani iz nemškega cesarstva, osupnilo je celo naše nasprotnike. Kak utis pa je napravilo na Poljake same, moremo si misliti; kako daleč pa sega to preganjanje, naj objasnó nekoliko naslednji fakti.

15. aprila t. l. odpravil se je gosp. Vozniakovski s svojo bolno ženo do Vratislave, da bi ondu za svet povprašal znane zdravnike. Zdravljenje soproge se je jedva dobro pričelo, kar pride lepega dne policijski uradnik z vprašanjem, kako dolgo omenjeni gospod sploh misli bivati v Vratislavi. G. V. pravi, da tega ne ve; žena je bolna in sploh misli ostati, dokler se mu poljubi. Dobro, policaj odide. Drugi dan pokličejo g. V. do policijskega urada in policijski svetovalec ponavlja vprašanje, a seveda tudi njemu ni mogoče povoljno odgovoriti.

„Vsekako morate najkasneje 30. aprila Vratislavo zapustiti, inče Vas takoj 1. maja odpravimo čez mejo,“ pravi svetovalec. Gospod V. poprosi, da bi se mu dala ta prepoved bivanja v Vratislavi pismeno. Ali g. svetovalec to odreče s pristavkom da po inštrukcijah ni dovoljeno ruskim in avstrijskim poddanim dajati takih prepovedij pismeno. Gospod V. ide do zdravnika, ki je zdravil njegovo soprogo in mu pove neslišano novico. Osupnjeni zdravnik, rodom Nemeč, porabi vse svoje protekcije, da bi prekrižal barbarski ukaz, ali vsaj dosegel podaljšanje roka. Po dolgi obravnavi oznanijo v resnici originalno odločbo: Gospa V. sme, ker je bolna, bivati v Vratislavi, ali ne dalje, nego do 15. maja (!), a gosp. V. mora vsekako čez mejo. Opomniti moram, da je imel g. V. za sebe i svojo soprogo popolnem legalne potne liste. Vznemirjen, kakor je bil, seveda ni hotel svoje žene same ostaviti in odpravil se je ž njo, ker so zdravniki k sreči odpotovanje dovolili, do Dunaja, kjer se je operacija srečno zvršila.

Drug dokaz nemške prijaznosti: Pred štirimi tedni dobi gosp. G. brzozjavno poročilo iz Zgorelec (Görlitz), da mu je brat, bivajoč v sorodnikih, nevarno zbolel. Glavni varuh in jedini brat malega bolnika g. G. odpravi se precej do Zgorelec, kjer najde brata bolnega za hudo plućnico. Ko je nevarnost bolezní prešla, zapove policija obema, odpotovati iz blaženega rajha. Zdravniki protestujó, češ, deček je zelo slab, naj vsaj 2 tedna počakajo — vse nič ne pomaga — od policije dojde kategorična zapoved, naj v 24 urah svoja kopita pobere. Gospod G. imel je popolnem legalne potne liste in odloči se čakati silé. Ni čakal dolgo. Pridetá dva žandarja in ga odženeta na železnično postajo. Jeden njih spremi prognanci, seveda v pristojni distanci, do same meje.

Tretji dogodek: Gospica A. iz Varšave, želela se je izuriti v petji pri pevki Artôt v Berlinu. Popraša celo tukajšnjega generalnega nemškega konzula, če jej bode sploh v sedanjih ljubeznivih okoliščinah dovoljeno, bivati v liberalni stolici. Konzul se čudi temu pitanju in napiše pri vizovanji potnega lista celo namen potovanju. A vse to je imelo ta nasledek, da veli policija po 14 dnevem bivanju v Berlinu gospici A., stante pede odpraviti se do svojega kraja. Gospa Artôt, znana osoba, zelo protegovana, poda se s prošnjo do samega cesarskega prestola, naj se dovoli gospici A. ostati v Berlinu. Vsled velike protekcije dovolijo jej do meseca julija t. l. Sicer to neso jedini dogodjaji; a so fakti, katerih je mogoče bolj ali manj obširno čitati v poljskih časnikih. Vsled tega okrutnega ravnanja Bismarckovega bodo se Poljaki dobro premislili, predno pojdejo v nemške kopeli in zdravilišča. Časniki tukajšnji odgovarjajo pridno rojakom, naj ne obiskujejo nemških toplíc, poudarjajo, kake neprijetne eventualnosti jih tam čakajo in svetujejo, naj se obiskujejo domače kopeli, ali pa gališke in sploh avstrijske, kjer jim je mirno in prijetno življenje g. tovo. Izključljivih špeciálnih toplíc itak v rajhu ni in avstrijske so dovolj slavne.

Neizrečeno je seveda vse to poparilo posestnike dotičnih toplíc. Od todi je namreč potovalo leto za letom lepo število gostov do raznih nemških zdravilišč. Kaka škoda bode omenjenim zavodom, če vsi ti bogati in prijetni gostje izostanejo, uvidijo dobro dotična vodstva in so se zaradi tega podvzivali, z laskavimi listi do uredništev tukajšnjih časnikov, proseč, da bi se uplivalo pomirljivo na rojake in zagotavljajoč mirno in prijetno bivanje. Ker pa so vse te prošnje brez uspeha pišejo sedaj do tukajšnjih zdravnikov, da bi pošiljali še dalje svoje bolnike v dotične zavode. Privatne osebe, katere so bile tu ali tam stalni gosti, dobivajo prikupljive liste. Takih in enakih pisem imajo uredništva nekaterih tukajšnjih časnikov v originalu pred seboj: tako n. pr. iz Ems-a, Salzbrunn-a, Landeck-a, Warbrunn-a, Wiesbaden-a, itd. Prišel je celo dr. Herschel v Varšavo z misljo do zdravnikov, da bi pošiljali svoje bolnike v nadrenske toplice. Komentara, kateri bi vsaj nekoliko dopolnil navedene dogodke, s veda po naši tiskovni svobodi ne morem dati.

O priliki naj še omenim, da umotvori naših boljših skladateljev, posebno za glasovir, Poljakom tukaj zelo dopadajo. Pred kratkim sem bil zopet tako srečen in poslušal na daljni bratski zemlji poljski milim glasom koncertne ilustracije „Po jezzeru“ našega Fürsterja i Volaričevega „Pozdrava iz daljave,“ katere je igrala prelepo krasna Poljka,

gospica Helena P. pri privatnem koncertu v odličnem tukajšnjem domu. J. G.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

Centralni odbornik g. Murnik poroča o predlogu, da se prenarede pravila. Že pri prejšnjem predlogu je kazal na potrebo, da se pravila prenarede. Kako in v kakem oziru, tega nema določiti danes občni zbor, nego odločiti ima le glavno vprašanje, ali dobi centralni odbor naročilo, da ima predložiti prihodnjemu občnemu zboru prenarodbo pravil. Po §. 37. družbinih pravil ima odločiti o tem jedino občni zbor, drugo pa bode po sklepu občnega zbora odločil centralni odbor. Ako se prememba pravil sklène, bode iste odbor, kakor so določene po občnem zboru, članom družbe izročil tiskane vsaj 14 dni pred občnim zborom, da se o njih pouče in vedo glasovati za premembo ali proti premembi. Zakaj centralni odbor sploh nasvetuje premembo pravil in sicer v tem zmislu in okviru, kakor so ja tudi razne sosedne kmetijske družbe premenile, in to v korist kmetijstvu in napredku kmetijskih družeb, to hoče govornik nekoliko s svojega, nekoliko s stališča centralnega odbora pojasniti. V prvi vrsti gre za uredbo notranje društvene uprave v pisarni, v drugi vrsti pa se bodo tikale premembe tudi podružnic. Kar se tiče zadnjih, bilo bi dobro, urediti je samostalnem načinom, ter nekaj pravic, katere ima sedaj občni zbor, razdeliti mej centralni odbor in mej podružnice, katerim se mora pa tudi naložiti dolžnost, da morajo k občnemu zboru pošiljati dva ali vsaj jednega zastopnika, dočim ko se po sedanjih pravilih le želja izraža, da naj bode podružničnemu načelniku mari, da tudi sam pride, ali izmej dejanskih družabnikov poslanca pošlje k velikemu zboru, da želje in potrebe svoje podružnice razločno razodene. Zato je že dolgo let pri občnih zborih malo zastopnikov podružnic videti, komaj 5 do 6. Le Ljubljanski člani in oni iz okolice prihajajo in mnogokrat je bilo težko spraviti skupaj sklepčno število, in k večjemu, kar so storile podružnice, je bilo to, da so poslale svoje neutemeljene želje centralnemu odboru, da jih le ta pri občnem zboru utemelji in zastopa. Le, ako prihajajo odposlanci vseh podružnic v občni zbor, bode slednji prava podoba cele dežele. Kar se tiče tajaika, voli istega občni zbor. On je član centralnega odbora, v katerem on sam tudi sklepa, kaj ima delati. Bolje bi bilo, da je tajnik stalno nastavljen po glavnem zboru ali po centralnem odboru, da bi tako postal duša društvu in bi bil vedno v odboru, kajti centralnih odborikov zdaj jeden odmrje, drugi se odpove, tretji ni več izvoljen, tako da se vedno menjajo, le tajnik bi bil stalen in kot tak poznal bi vse zadeve društva. Zatorej poročevalec nasvetuje: „Glavnemu odboru se naroča, da pravila premeni in nasvetovane premembe prihodnjemu občnemu zboru v obravnavo in sklepanje predloži.“ (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je g. Vincenciju Gršaku, župniku v Podčetrtku, za nove zvonove 200 gl.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi uvodnega članka „Velikonemška demonstracija — v Ljubljani“. V članku bil je govor o slavnosti Anastazija Grúna due 3. t. m. — Današnji številki dali smo dve strani priloge.

— („Roka roko umiva, obe pa obraz.“) Tega pregovora smo se spomnili, čitajoč v zadnji številki „nemške valtarice“, da bodo v četrtek dne 3. junija t. l. Celjski nemški turnarji počastili belo Ljubljano s svojim pohodom in udeležili se slavnosti razkritja Anastazij Grün-ovega spomenika. — Ko so pred dvema letoma Ljubljanski in Tržaški „Sokoli“ udeležili se blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“, in so se morali voziti skozi Celje, izdal je magistrat Celjski ukaz, da „Sokol“ ne sme skozi mesto v vrstah marširati, niti razviti svoje zastave, da se mora čisto na tiho iz mesta spraviti, da se nemških Celjanov duh nad slovenskimi Sokoli ne razburi. „Sokoli“ morali so se ukloniti ponižujočemu ukazu. Da vrnejo sedaj Ljubljancani z isto mero, s katero se je takrat posodilo, bi bilo pač želeti, da tudi magistrat Ljubljanski prepove turnarjem due 3. junija t. l.

favno v vrsti in z razvito zastavo marširati po Ljubljani — da se tudi Ljubljancanov slovenski duh nad nemškimi turnarji ne razburi.

— (Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora), v torek 1. dan junija 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani, I. Naznanila prvosedstva. II. Nasvet o izboru posebnega komiteta za stavbinski nadzor pri mestni vojašnici. III. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o podelitvi mestne ustanove za balo, osnovane povodom srebrne poroke Njiju Veličastev; b) o ponudbi društva Laibacher Deutscher Turnverein, da mestna občina spominsko ploščo postavljeno pesniku Anastaziju Grünu prevzame v svojo last. IV. Finančnega odseka poročilo: a) o prošnji Dunajske velike poljedelske šole za podporo ubožnim učencem; b) o prošnji stavbenega podjetnika A. Lončariča glede oproščenja od tlakovine, oziromanje znižanja za dovažanje gradiva obrežnemu zidu ob Ljubljani; c) o kupnih ponudbah za mestno hišico števil. 19. pred „prulami“; d) o kupni ponudbi za mestno močvirsko zemljišče v „purgarskih delih.“ V. Šolskega odseka poročilo o dopisu ravnateljstva kranjske hranilnice glede pogodbe o porabi realnega poslopja. VI. Samostalni nasvet mestnega odbornika prof. Toma Zupana, naj se naredi trottoir iz kamenitih plošč po obeh straneh sv. Petra ceste in sicer od frančiškanske pa do sv. Petra cerke, ali za letos vsaj do mesarskega mostu. VII. Samostalni nasvet podžupana V. Petričiča o prenatredbi preselitvenega reda za mestno občino Ljubljansko. Potem tajna seja.

— (G. Ivan Jelenc,) prefekt v Terezijanišči na Dunaji, dobil je povodom svojega umirovljenja zlati zaslužni križec s krono.

— (Umrli) je dne 29. maja g. Janez Skubic, umirovljeni župnik v Mirni peči, 80 let star.

— (Umrli) je 28. t. m. v 65. letu starosti g. Peter Aschmann, upokojeni sodnijski kancelist v Ribnici.

— (Slovenskim odvetnikom.) Mnogo prošenj za izvršilno prodajo zemljišč ulaga se v slovenskem jeziku. Kljub temu se skoro nikdar v Graškem uradnem listu ne nahaja slovenski razglas. Sodniki vozijo namreč po starem tiru, ter napravijo vedno le nemšk oglas. Sami od sebe ne dajo slovenščini nikjer mesta. Če torej hočemo, da bodo ti oglasi v slovenskem jeziku, ne preostaje drugega, kakor da odvetniki v svoji prošnji za izvršilno prodajo ob enem prosijo, da sodnija napravi razglas v slovenskem jeziku, inga v „Grazer Zeitung“-i v slovenskem jeziku priobči. „Vigilantibus iura!“

— („Pisateljsko podporno društvo“) napravi v četrtek 3. t. m. izlet v Dol. Odbor vabi vse gg. društvenike z njihovimi obiteljni vred k mnogobrojnej udeležbi. Da bode istemu mogoče večerjo priskrbeti, prosijo se vsi gg. društveniki, ki bi morebiti slučajno ne dobili posebnega povabila, naj račijo svojo udeležbo naglo naznaniti ali društvenemu predsedniku g. dr. Vošnjaku (na Poljanah št. 31) ali pa društvenemu tajniku g. prof. Raiču (na Tržaški cesti št. 5). Društvo se odpele ob 3. uri popoldne v Zalog ter se vrne ob 10. uri zvečer z vlakom.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) sme s ponosom zabeležiti v svojo kroniko predvčerajšnji „Medenov večer“. Ne le, da je množina občinstva bila živ dokaz iskrenih simpatij, ki jih uživata g. Meden in mlado a že popolnenu doraslo društvo, bili so zbori tako krepki in ubrani in izvajal se je ves spored tako izbornu, da moramo pevce in pevovodji le čestitati. Po prvem, posebno vrlenu zboru nastopil je predsednik g. Jelovnik ter v jedrnatem govoru naglašal za sluge g. Medena za slovensko pesem in za društvo ter mu potem poklonil častno diplomu, katero je g. K. Drenik prekrasno kaligrafoval. Občinstvo pozdravilo je slavljence z živioklici, pevci pa so zapeli Nedvedovega „Popotnika“, v katerem nam je v srce segal g. Meden z divnim svojim samospevom. G. Meden pel je potem še jedno Zajčevo in novo Vilharjevo, baš za ta večer posvečeno skladbo, kot dodatek pa še Vilharjeve „Ukaze“, pri katerih ga je brdka in nadobudna hčerka Ivanka na glasoviru spremljala. Burni živioklici in dolgostrajno ploskanje izražali so priznanje poslušalcev in se neso polegli, dokler se ni pesem ponavljala. Zadnja točka bila je Ipavčeva „Domovina“, v kateri se je poleg Medena odlikoval slavnoznani naš baritonist g. Puci-

har s svojim prekrasnim glasom. „Slavec“, ki je s predvčerajšnjim večerom g. Medenu izkazal zasluženo čast, počastil je s tem tudi sebe in poleg popolnega moraličnega uspeha, dosegel je tudi gmotnega, kajti mlada debutantkinja Medenova nabrala je mej občinstvom nad 30 gold. za društveno zastavo, za katero je predvčeraj še posebej nek rodoljub 15 gld. poklonil. — Iz Ptujja došel je naslednji telegram: Slavnemu slavicu slavni slovenski slavcev slava! „Slovensko Pevsko društvo“ — „Narodna Čitalnica“.

— (Pevski zbor Narodne Čitalnice Ljubljanske) napravi na korist svoje blagajnice v soboto 19. junija veliko letno veselico na društvenem vrtu, ko bi slabo vreme bilo, pa v dolnjih društvenih prostorih. Spored obeta biti jako zanimiv, kajti pripravlja se več novih zborov, čveteteroin samospevom, zagotovljena je velika loterija, najeta vojaška godba ter obljubljeno je sodelovanje „Sokolov.“ Danes v torek se zato prično zopet redne pevske vaje, pevski odbor torej prosi vse p. n. pevce, ki jim je mar za razvoj in obstanek slovenskega umetnega petja, naj se te vaje kakor naslednih vaj udeleže v polnem številu.

— (Majnikov izlet gojencev „Glasbene Matice“.) Dne 27. maja napravili so „Glasbene Matice“ gojenci, pod vodstvom učiteljev, roditeljev in odbornikov, vkupe blizu 150 osob izlet na Drenikov Vrh, kjer so bile razne šaljive igre, telovadba in kjer se je čula iz mladih grl marsikatera krepka domača pesen. „Kučegazda“, društveni podpredsednik g. Fr. Drenik, skrbel je ljubeznivo tudi za telesno okrepcavo utrjene mladeži. Z Drenikovega Vrha podali so se izletniki, pojač veselo na rodne pesni, čez hrib v Gorenjo Šiško v dvorec Jamo, letovišče društvenega predsednika g. Fr. Ravnikarja, kjer so bili izletniki jako ljubeznivo vsprejeti, bogato pogoščeni in kjer je bila jako lepa veselica. Razne igre, mične pesni, improvizovana godba in govori vrstili se in na licih vseh udeležencev čitala se je radost. Gosp. K. slavil je v lepem govoru namen „Glasbene Matice“ in delovanje društvenega predsednika in odbora. Gosp. St. zahvalil se je v imenu vseh gostoljubnenu g. predsedniku in njegovej ljubeznivej gospej soprogi, izražajoč željo, da bi še mnogo let predsedoval temu društvu. Izmeje mladine zaorili so trikratni živioklici. Ob 1/2 9. uri poslovili so se gostje iz gostoljubnega dvorca ter v najlepšem redu vrnili se domov z najprijetnejšimi spomini na „Glasbene Matice“ prelepi prvi izlet.

— (Vabilo na slavnosten večer,) s katerim akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji dne 5. junija 1886 proslavi dvajsetletnico književnega delovanja svojega častnega člana prof. Josipa Stritarja (Boris Mirana.) Začetek ob 8. uri zvečer. Local: Hotel „goldenes Kreuz“, VI. Mariabillferstrasse 99. Vspored. A. 1. Pozdrav predsednika g. dr. M. Murka. 2. Koseski — B. Ipavec: „Kdo je mar?“ Zbor s spremljevanjem glasovira. 3. Slavnostni govor. Govori g. dr. Danilo Majaron. 4. Boris Miran — Kocijančič: „Oblaček.“ Zbor s tenor in bariton solom. 5. Beethoven: Sonata Op. 111. Svira na glasoviru gospica Bogumila Šumanova. 6. Boris Miran — Hajdrih: „Pri oknu sva molče slo-nela.“ Čveterospev slovenskega pevskega društva. 7. Tamburaški zbor hrvatskega akademičnega društva „Zvonimira.“ 8. Preširen — Vilhar: „Mornar.“ Solo poje c. kr. operni pevec g. L. Weiglein. 9. Boris Miran — Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam.“ Zbor z bariton solom. B. Zabavni del. Pri zborih sodelujejo po posebni prijaznosti članovi „Slovenskega pevskega društva“ in akademičnih društev: „Zvonimira“ in „Akademičnega spolka.“ Pevovodja g. J. Jiřik. G. Weiglein pel bode razven „Mornarja“ tudi „Kam.“ Ko bi se kak na Dunaji bivaajoč Slovenec ne bil vabil, naj pride brez vabila, ali naj se pa za vabilo oglasi. K tej slavnosti najuljudneje vabi odbor.

— (Meščanske vojašnice občni zbor) bil je predvčeraj dopoldne ob 10. uri v mestni dvorani. Vodja g. J. N. Horak otvoril je zborovanje rekoč: „Slavna skupščina! Pričenjam 24. zborovanje ter pozdravljam vse navzočne lastnike meščanske vojašnice. Pri 23. občnem zboru, kateri se je vršil dne 31. maja 1885., naznanil sem Vam, da so posestniki meščanske vojašnice še dolžni obrtnemu pomočnemu društvu 1000 gld. Prosim, da vzame slavni zbor na znanje, da je sedaj za meščansko vojašnico le še 500 gld. dolga in upam, da bomo poplačali to svoto še letos. Vodstvo meščanske vojašnice je

želji c. kr. vojnega erara ustreglo in dopolnilo, kar je bilo potrebno še hišne oprave, tedaj je upati, da se je vse izvršilo na zadovoljstvo visokega c. kr. generalnega poveljstva. Ker se je prizidal odgigek k meščanski vojašnici, pomnožilo se je tudi moštvo v meščanski vojašnici in treba je bilo razširiti štedilna ognjišča v kuhinji in dimnik. P. n. hišnim posestnikom, kateri so se oglašili za znesek na njih hiše spadajoč, za namestovanje vojakov, izplačal se je isti v zmislu sklepa zbora iz leta 1883. iz društvene blagajnice. Po §. 14. društvenih pravil stopijo vsled dosluženja iz načelstva gospodje: 1. Dolinar Andrej. 2. Horak Janez. 3. Kolman Fran. 4. Ničman Henrik. 5. Pakič Miha. Izstopivši se smejo zopet voliti.“ — Iz letnega sporočila in sklepa računa je razvidno, da je imel zavod dohodkov 2254 gld. 81 kr. in le za 54 gld. 24 kr. manj stroškov. Posojila za novo vojašnici prizidano poslopje poplačalo se je obrtni pomočni blagajnici preteklo leto 1300 gold. Sposestnikov šteje meščanska vojašnica 243, vredna pa je nad 50.000 gld. Pregledovalni odsek poroča, da je račun popolnem v redu in predlaga, da izjavi občni zbor društvenemu vodstvu popolno zaupanje, čemur zbor jednoglasno pritrudi. Vršil se volitev petih članov vodstva namesto letos izstopivših. Izvoljeni so z veliko večino gg. J. N. Horak, Fran. Kolman, Henrik Ničman, Miha Pakič in Anton Kremžar. V pregledovalni odsek se izvolita gg. M. Muk in Jakob Spoljarič. Pri posameznih nasvetih predlagala sta v imenu vodstva gg. J. N. Horak in Miha Pakič, da se je dovolilo vojakom, kateri so v meščanski vojašnici nastanjeni o priliki rojstnega dne presvetlega cesarja 30 gld. za boljšo jed, „Narodni šoli 10 gld., učencem društva katoliških rokodelskih pomočnikov pa 10 gld., kar brez razgovora obvelja. Potem se zborovanje sklene.

— (Na Koroško) in sicer v Koče odpe-ljalo se je predvčeraj z Ljubljanskega Grada 35 kaznjencev, da bodo v Zilski dolini zagrajali hudournike.

— (Majevo vreme), ta izvanredna vročina v tem času in ž njo združena suša nakopava dolenskem kmetu mej družimi tudi to skrb, da se bodo pašniki in logi letos za prvo košnjo slabo obnesli in bo slehern živinorejec — če ne pride nič moče in bolj ugodnega vremena, — si klajo moral kupovati, a jo drago plačevati!

— (Borovnice) so na mnogih krajih že dozorele. Znani „najstarejši ljudje“ se kaj tacega koncem maja ne spominjajo.

— (Na Vranskem) ustanovila se je prostovoljna požarna bramba. Načelnik je znani narodni trgovec g. J. S. Oset, namestnik pa poštar g. F. Lukovnjak.

— (V Št. Lenartu) v Slov. goricah zaprli so zaradi osepnice za 10 dnij šolo.

— (Požarna kronika.) — 28. t. m. popoldne ob polu dveh jelo je goret v vasi Lipovšici v sod. okr. Ribniškem. Pogorele so štirim posestnikom hiše ter nekaj k njim pripadajočih gospodarskih poslopij. Trije izmeje teh posestnikov bili so zavarovani — v skupnem znesku za kacih 1200 gl. — pri vzajemno zavarovalni banki v Gradci. Razen navedenega uničil je ogenj tudi petero goved in jednemu ponesrečenim gospodarjev — kakor se pripoveduje, — 300 gld. denarja v gotovini. S pomočjo prihitelih gasilcev s svojimi brizgalnicami iz Ribnice, Sodražice, Zapotoka, ter bližnjih vasi, posrečilo se napram vetru, ogenj preprečiti ter oteti, kar je bilo sploh možno. Škoda je seveda pri vsem tem vendarle znatna. — Kako je ogenj nastal, se prav za prav nič zanesljivo ne ve; — nekateri trdijo, da so ogenj zanetili otroci (kar je najbolj verjetno), a drugi hočejo vedeti, da je — tresčilo. (?) — No, ko bi nekateri naši kmetijski gospodarji — posestniki, — mesto da zametujejo svoj težko pridobljeni denar po krčmah in za druge namene — porabili vedno ponujajočo se jim ugodno priliko v zavarovanje svojega imetja itd., bi mnozim že davno ne trebalo biti trdega boja za svoj obstanek in ne imeli bi zaznamovati na drugi strani toliko — rev in siromaštva! pa — so nekateri v narodu, ki se ne dajo poprej poučiti za kaj koristnega — dokler jim lastna skušnja na duri ne potrka! . . .

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. junija. Časopisi soglasno poročajo: Finančni minister izjavil je v carinskem odseku, da bode, ako se odkloni petrolejska carina, kakor jo vlada predlaga, vlada izva-

Dunajska borza

dné 1. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	85	gld.	30	kr.
Srebrna renta	85		60	
Zlata renta	116		70	
5% marena renta	102			
Akcije narodne banke	880			
Kreditne akcije	282		10	
London	126		60	
Srebro	—			
Napol.	10	02 1/2		
C. kr. cekini	5		96	
Nemške marke	62			
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	130	
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.		
Ogrska zlata renta 4%	105		40	
Ogrska papirna renta 5%	94		95	
5% štajerske zemljiše. odvez. oblig.	105		20	
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	116	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125		80	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	119		75	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98		70	
Kreditne srečke	100	gld.	176	
Rudolfove srečke	10		50	
Akcije anglo-avstr. banke	120		116	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	205		25	

✝

Prežalostnega srca naznanjamo s tem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospa

ANTONIJA POŽAR,
nadučiteljova soproga,

danes ob pol 6. uri popoldne, po dolgem in mučnem trpljenju, prevedena s sv. zakramenti za umirajočo, v 38. letu dobe, v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojne bo 2. junija t. l. na mirovdvoru v Radečah pri Zidanem mostu, kjer se bodo brale tudi sv. maše.

Radeče, 31. maja 1886.

Miroslava Požar,   **Anton Požar,**
hči.   nadučitelj.

Pavla Namre,
sestra.   (400)

Posebni pogrebni listi se ne bodo razpošiljali.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Zlatorog.
Planinska pravljica
spisal
R. Baumbach.

Z dovoljenjem pisateljev in založnikovim preložil **ANTON FUNTEK.**
Cena elegantno vezani knjižici 2 gld.

Anton Funtek, dobro poznat po svojih izvornih pesniških praisvodih, podaril je slovenskemu narodu s svojim prevodom Baumbachove poezije „Zlatorog“, ki se je kot pravljica do denalnega dne ohranila pri vseh pastirjih v dolih triglavskega pogorja, prekrasno darilo. Knjižica, kaj bogato in najelegantneje opremljena, boče gotovo vse rodoljube zelo obradostila, ki imajo srce in smisel za ta pesniški umotvor, degar dejanje se vrši na našem romantičnem Gorenjskem.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

„Kako sem se jaz likal.“

Povest slovenskega trpina v poduk in zabavo. Sestavil in spisal **J. Alčšovec.** 35 pol v osmerki. Dobiva se za znižano ceno **1 gld.** izvod, po pošti 10 kr. več, samo pri **Antonu Obrezi,** ključarske ulice št. 3, III. nadstr.

„Ne v Ameriko!“

Povest Slovincem v poduk, od istega pisatelja za znižano ceno **60 kr.,** po pošti 5 kr. več. (231—9)

hiša,

pripravna za prodajalnico, mesarijo ali za krémo, z ugodnimi pogoji takoj v najem. — Natančneje pove posestnik **Fran Brudar na Raki.** (361—3)

Moko

iz najboljšje banske pšenice po najnižjih cenah prodaja na drobno

prvi umetelni mlin v Domžalah
v Ljubljani, Slonove ulice št. 50.
(395—2)   **Guardia.**

Zaloga na debelo
pri Josipu Kušarji v Ljubljani,
Vegove ulice št. 6.
Za mnogobrojna naročila se uljudno prosi.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Podpisani Herman Konrad Kunstitsch, zastopnik francoske zavarovalne delniške družbe, izjavljam s tem, da v Mokronogu, Trebeljevu, Vačah in Savi razširjene slabe vesti o nadzorniku c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Phönix gosp. Rihardu Raunicherju kot popolnem neutemeljene preklicujem.

V Litiji 26. maja 1886.
(397)   **Herman Konrad Kunstitsch.**

Išče se stareja

odpravница pošte
(Postexpeditorin)

za manjšo poštno postajo. — Ponudbe pošiljajo naj se: **Jos. Čebular-u,** uredništvo „Obzora“, Zagreb. (399—1)

V svojo prodajalnico špacerijskega blaga vsprejem takoj izurjenega, zvestega, 23—30 let starega

trgovskega pomočnika.

Zahtevam znanje slovenskega in nemškega jezika ter izvrstne priporočbe in spričevala.

(398—1)   **A. Jurca v Ptuj.**

Št. 9465.   (396—1)

Košnja v najem!

V ponedeljek 7. dan junija letos dopoludne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij pod gradom Tivoli po očitnej dražbi za leto 1886 kosoma oddajala v najem. Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoludne na senošetih poleg Lattermanovega drevoreda za vojaško oskrbovalnico.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dné 27. maja 1886.
Župan: Grasselli.

J. Giontini v Ljubljani
priporočila priljubljeno zbirko

slovenskih ljudskih knjig
s koloriranim zavitkom, katere je ravno kar izšlo daljših pet zvezkov in sicer:

Car in tesar	20	kr.
Darinka, mala Črnogorka	24	„
Erazem Predjamski	16	„
Jaromil	16	„
Baron Ravbar	24	„
in v novi izdaji: Vrtnirov prstan	20	„
Dalje:		
Narodne pripovedke za mladino	24	„
Pripovedke za mladino, I. Zlatorog	20	„

Po pošti stane vsak zvezek 5 kr. več. Razen navedenih povestij jih je še več drugih v zalogi in seznam o njih je na razpolaganje. (393—2)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE FRIEINI

LE HOUBLON

Francoski fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vseučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebno čistosti
in ker mu neso pridjane nikake zdravju škodljive reči.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Bréauger, à PARIS

VELIKA

DENARNA LOTERIJA.

Največja velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim pramoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk,** od katerih se izžreba **50.500 srečk.** Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobiček prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventualno na 500 000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena **podpisani trgovski hiši** in vsaki, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na njo obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtina originalne srečke av. v. gld.—90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob enem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženc uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljani smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrtni. Na željo se uradni načrt žrebanja naprej zastoj pošilja na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

9. junijem 1886 (kateri dan bode žrebanje prvega razreda)
nam direktno doposlati.   (238—16)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.